

Hagfors kommun

kommun@hagfors.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Sunnemo skola i Hagfors kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hagfors kommun att senast den **31 augusti 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Hagfors kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att undervisningen i samtliga ämnen omfattar kursplanernas centrala innehåll och säkerställa att kursplanernas kunskapskrav därigenom kan uppnås.
- I detta ingår att rektorn behöver säkerställa att de lärare som undervisar i ämnen utan att vara behöriga får stöd i arbetet med att utforma undervisningen i enlighet med styrdokumentet.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Hagfors kommun en anmärkning.

Hagfors kommun ska senast den **31 augusti 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Hagfors kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att uppföljningen av elevernas kunskapsresultat på skolenheten dokumenteras i det systematiska kvalitetsarbetet.
- Rektorn ska se till att de åtgärder som beslutas utifrån en analys av kunskapsresultaten på skolenhetsnivå dokumenteras i det systematiska kvalitetsarbetet.
- Även planeringen för genomförandet av utvecklingsåtgärderna ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Hagfors kommun under våren 2018. Sunnemo skola besöktes av Skolinspektionen den 22 - 23 februari 2018.

Skolinspektionen bedömer att Sunnemo skola uppfyller författningarnas krav inom flera av de områden som granskats. Skolan har åldersblandade grupper och det framkommer inte annat än att lärarna på ett bra sätt lyckas anpassa undervisningen efter elevgrupperna samt att eleverna också får det stöd de behöver i skolarbetet. Studiemiljön är lugn och eleverna uttrycker att de känner sig trygga.

Undervisningen planeras och bedrivs emellertid delvis av lärare utan full behörighet. Detta innebär att rektorn behöver ta ett aktivt ansvar för att säkerställa att utbildningens innehåll överensstämmer med kursplanerna i alla ämnen. I ämnet idrott och hälsa bedömer Skolinspektionen att undervisningen inte motsvarar kraven fullt ut.

Vidare finns det utvecklingsbehov inom det systematiska kvalitetsarbetet. Skolenheten Sunnemo skola har inte något eget dokumenterat uppföljningsarbete gällande elevernas kunskapsresultat, och det finns inte heller några specifika åtgärder som utgår ifrån dessa. Istället ingår Sunnemo skola i ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete som omfattar andra skolenheter. Detta är inte tillräckligt. Både kunskapsresultat och de utvecklingsbehov som finns på Sunnemo skola måste synliggöras i dokumentationen för att säkerställa att rätt åtgärder vidtas utifrån Sunnemo skolas identifierade utvecklingsbehov.

Elevernas tillgång till ett skolbibliotek som motsvarar författningarnas krav bedöms, precis som andra tillgångsfrågor, på övergripande huvudmannanivå.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i undervisningen i ämnet idrott och hälsa vid Sunnemo skola. Undervisningens innehåll motsvarar inte det centrala innehållet, då det exempelvis alltför sällan förekommer danser och istället läggs alltför stort fokus på bollspel och andra aktiviteter. Vid skolan finns inte någon lärare som har legitimation och/eller behörighet att undervisa i idrott och hälsa och huvudmannen har inte säkerställt att de lärare som används för denna undervisning får tillräckligt stöd i arbetet. Avsaknad av vissa inslag i undervisningen innebär även att det blir svårt för eleverna att uppnå viktiga kunskapskrav i ämnet. Därför är det angeläget att detta åtgärdas.

Av läroplanen framgår att som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. I det centrala innehållet för ämnet idrott och hälsa ingår, enligt kursplanen, i årskurserna 4-6 danser och rörelser till musik samt takt och rytm i lekar. Dessutom anges det i kunskapskraven för årskurs 6 att eleven i rörelser till musik och i danser ska kunna anpassa sina rörelser till takt och rytm.

Vid tillsynen framkommer att det inte finns någon behörig lärare i ämnet idrott och hälsa vid Sunnemo skola. Undervisningen bedrivs, enligt både lärare och rektorn, huvudsakligen av två resurspersoner/elevassistenter som inte är utbildade lärare. Av den lärarförteckning som inskickats framgår att inte heller någon av de andra lärarna som finns på skolan har legitimation som omfattar behörighet att undervisa i ämnet idrott och hälsa. Elevassistenter och lärare berättar att de i planeringen av idrott och hälsa utgår ifrån en grovplanering som en tidigare lärare på skolan gjort för ett tidigare läsår och säger att de tillsammans diskuterar de centrala målen för ämnet. Däremot förekommer det inte några samråd med andra lärare i idrott och hälsa i kommunen.

Det framgår av utredningen att det finns brister i idrottsundervisningen på skolan. Rektorn uttrycker att han är orolig för att undervisningen i idrott och hälsa inte motsvarar kraven i författningarna fullt ut. Rektorn ställer sig frågande till om hälsodelen får det utrymme det ska ha i ämnet. Exempelvis förekommer mycket innebandy och andra bollspel, men däremot inte dans och rörelse till musik i den utsträckning som skulle behövas. Detta bekräftas av den grovplanering för ämnet idrott och hälsa som Skolinspektionen tagit del av i samband med tillsynen. I planeringen som listar aktiviteter vecka för vecka under hösttermin och vårtermin ingår inga danser eller rörelser till musik i kolumnen för eleverna i årskurserna 4-6.

Motivering till föreläggande som ingripande

Hagfors kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Hagfors kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Anmärkning

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Sunnemo skola. Det finns inte något dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete gällande kunskapsresultaten på skolenhetsnivå. Istället ingår Sunnemo skola i kvalitetsarbetet på en annan, större skolenhet som rektorn har ansvar för. Det interna arbetet som görs av arbetslaget på skolenheten med uppföljning, analys och beslut om insatser för att förbättra utbildningen är inte dokumenterat på ett samlat sätt. Även om det är bra att det sker ett utbyte och en samverkan mellan lärarna i kommunens skolor vill Skolinspektionen understryka att det också behöver finnas en dokumenterad uppföljning på skolenhetsnivå som huvudman, vårdnadshavare och andra intressenter kan ta del av. Dokumentationen är också viktig för att kunna säkerställa en kontinuitet i utvecklingsarbetet.

Enligt skollagen ska rektor på skolenhetsnivå ansvara för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten ska nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Rektorn har ansvar för skolans resultat.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer "Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet" anges i kommentarerna (s. 23) att personal, elever och vårdnadshavare behöver en samlad bild av verksamhetens resultat, måluppfyllelse och kvalitetsarbete. På så sätt underlättas deras möjligheter att vara delaktiga, göra val och påverka utbildningens utveckling. Det kan också vara intressant för huvudmän och enheter att ta del av varandras information. Att spegla sin egen verksamhet mot andras kan bidra och sporra till utveckling, men lika viktigt kan det vara att sprida erfarenheter av genomförda utvecklingsinsatser.

Dokumentstudier visar att det inte finns något dokumenterat kvalitetsarbete för enbart Sunnemo skola. De dokument som skickats till Skolinspektionen inför tillsynen omfattar även en annan skolenhet; Älvstrandens Bildningscentrum F-3. Kvalitetsarbetet innehåller en årscykel med beskrivning av det systematiska uppföljningsarbetet liksom ett antal handlingsplaner för specifika områden med nulägesanalys, mål, åtgärder och beskrivning för hur dessa ska genomföras. Det finns inte i något av dokumenten en sammanställning av resultaten avseende elevernas lärande eller trygghet i Sunnemo skola. Det finns inte heller någon beskrivning av mål eller vilka åtgärder som ska vidtas på skolenhetsnivå.

Vid intervju med lärare och rektorn bekräftas att en stor del av det systematiska utvecklingsarbetet sker gemensamt inom det skolområde som rektorn ansvarar för

(Sunnemo skola och Älvstrandens bildningscentrum F-3). Lärarna beskriver att de arbetar med det systematiska kvalitetsarbetet vid särskilda träffar med lärarna på Älvstrandens Bildningscentrum F-3. Resultaten för de båda skolenheterna slås då samman, säger lärarna och uttrycker att Sunnemos resultat får mycket litet genomslag i denna statistik, eftersom elevunderlaget är så litet. Även rektorn bekräftar att det i materialet inte går att utläsa vad som gäller för Sunnemo skola specifikt.

Samtidigt, berättar både lärarna och rektorn, följer de upp elevernas kunskapsresultat på skolenheten, både på individ- och på gruppnivå. De intervjuade uppger att de även diskuterar dessa resultat med varandra och säger att de också arbetar med de delar av resultaten som behöver utvecklas på skolan. Rektorn uppger att han även följer upp hur det går för eleverna när de avslutat sin utbildning på skolenheten och går vidare till andra skolor och säger att eleverna klarar sig bra.

Däremot, uppger rektorn, dokumenteras inte detta arbete på något samlat sätt. Han har uppföljningar i den egna datorn och diskussionerna finns delvis återgivna i interna mötesprotokoll. Det som i övrigt finns dokumenterat på skolenhetsnivå är en handlingsplan för medarbetare och arbetsmiljö samt likabehandlingsplanen där uppföljning och utveckling av arbetet med trygghet och studiero dokumenteras.

Motivering till anmärkning som ingripande

Hagfors kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter när det gäller dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå. Mot bakgrund av att processen för att följa upp, analysera och utveckla utbildningen i övrigt bedöms fungera väl bedöms dock bristen som mindre allvarlig. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning och ska avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Hagfors kommun uppfyller författningarnas krav inom följande områden:

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning och betygssättning

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Förutsättningar för lärande och trygghet

På Skolinspektionens vägnar

Helena Boëthius
Enhetschef

Frida Eek
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Sunnemo skola

Fakta om Sunnemo skola

Sunnemo skola är en kommunal skola med tillhörande fritidshem som ligger i samhället Sunnemo söder om tätorten Hagfors i Hagfors kommun. Skolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1-6 och har totalt 39 elever. Det finns tre klasser; en med 8 elever i förskoleklass, en med 20 elever i årskurserna 1-3 och en med 13 elever i årskurserna 4-6. Skolan leds av en rektor som är ansvarig för ytterligare en grundskolenhet och en grundsärskolenhet i Hagfors kommun.

Måluppfyllelse

På grund av att skolan har så få elever finns inga resultat redovisade i den nationella uppföljningsstatistiken.

Av rektorns redovisning framgår att samtliga flickor och 70 procent av pojkarna uppnådde kunskapskraven i läsförståelse i årskurs 1 våren 2017. I årskurs 3 var det samtliga elever som nådde kunskapskraven i de ämnen det finns sådana utom i ämnet svenska där samtliga flickor och 50 procent av pojkarna nådde kunskapskraven. I årskurs 6 nådde samtliga elever de kunskapskrav som minst ska uppnås i samtliga ämnen. Dock bygger dessa redovisningar på ett mycket litet elevunderlag, vilket påverkar resultatens statistiska relevans.

Beträffande trygghet och studiero kan resultaten av den enkät som genomförts av Skolinspektionen med elever och personal i skolan inför tillsynen inte redovisas eftersom det var för få svarande.